

A° ROMAI TSASZÁRI ÉS AP. KIRÁLYI FELSÉGNEK
KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Szeredán II. Juniusban. 1788.

Mi az Hir Európában ?

Mindenek ezt kérdik a' *Magyar Kurirtól* —
Mi Nagy Kérdés — de nagyok a' Hírek-is, és
olly számok, hogy a' leg-élefebb szemü Politiku-
fok-is gyakran az ezernyi ezer különböző hírek'
tengerén a' *hiszem, nem hiszem, vagy leg-alább*
kétkedem hajóján evezvén, az el-kezdett dolgoknak
ki-menetelekre bámuló figyelmetességgel és fel-füg-
gelyezett i étellel várakozni kéntelenitternek. En most
érkezém a' Töök-fő-tzimerü *Kávé*-házból, hól a'
Lengyel-orzági Sidók, az Orosz Birodalombéli Ke-

reskedők, a' Török Biródalmat fenekig esmérő Mácédóniai Görög Kalmárok, edgy Konstantzinápolyból Kereskedőnek (felező-seprüt sem láttam még akkorát, mint ennek a' bajszsza) M* nak Praefidiuma alatt, a' mostani háboruról, Diétát tartván — a' Lengyel-orzági 'Sidók — az itt elevenedni kezdett öszve - szövetezésnek fizikrájáról egy belső tuzet hirdetnek vala, olly hozzá tétellel, hogy ezeknek bolájók a' szomszéd Pruszsusnak kezében lévén, 80 - ezer fegyveres Pruszsusok fognák azt a' szövetezett zenebonának szájába alkalmaztatni. — Az Orosz orzági Kereskedők azt mondák, hogy ők szemeikkel látták volna azon Török Várok' ostromlására készült Orosz-hajókat, mellyekhez hasonlókát még soha sem láttanak: Ezeknek külső oldalok egy ölnyi vastagságu fa lévén, belső oldalak, mely fél-ölnyi vastagságu fa, ollyan gyapottal és gyapjuval elegyített materiával van a' 2 oldal között meg-töltve, mellyet az ágyu gollyóbis is által nem járhat, lévén ezen ostromló-hajók-közzül mindeniknek oldala más-fél ölnyi vastagságu, és mindeniken 13 ágyuk ollyanok vagynak, mellyekbe 30 és 40 fontos gollyóbisok mennek, és a' többi apróbbak. Az ezeken lévő népnek mindeniknek edgy egy hószszu rúdra szegezett lántsa hegyü horogjok és edgy egy lajtorjájok vagyon; mellyekkel kéttség kívül az ostromlott Török Várnak meg-hágására és a' Vár-fokán lévő Jantsároknak vagy kereftül szúrásokra, vagy gallérjoknál fogva való le-rántásokra szolgálnak. Ama Márs hires Unokájáról Románzovról azt beszélik ezen Kereskedők, hogy az Orosz Táborból 120-ezer népet ollyat vállogatott-ki, edgy hadi-remek munkának el-jáadására, kik már mind

mind Török ütközetben vóltanak, és 40 esztendősen emberen alól edgy fints közöttök, azonban 60-tól fogva 70-nig igen sokan találkoznak ezek között. Illyen meg-ért Vitézekből áll a' Feldm. Románzov mostani Tábora. Midön ezen sok Országi Kereskedök' dohányozva tractáló Diétájában illyentén és több ezekhez hasonló hírek forognának fenn, belé szól egy Német 's azt mondja félelmes sohajtások között: Jajj Uraim! ezek mind meg-lehetnek; de a' szomszédunkban van a' Török Nagy Vezér 180-ezered magával; kikről azt mondják: mint a' Sárkányok olyan gonosz katonák. Erre a' fenn említett almás-szürke bajszszú M*ka el-nevetvén magát, azt mondá: En Konstantzinápolyban születtem, ott neveltetem-fel, és az én kereskedésem sok Országokat velem öszve-járatott. En a' Töröknek ellenséges Táborát nem csak egyszer jártam fel, Pesten létemben a' F. Császári nyári sátorozó Sergeket és azoknak próba tüzeket-is szemlélttem: tudom a' kettő között a' különbséget; de ha 40-ezer Magyar és Horvát Császári katona jó móddal szoríthatja-meg a' Nagy Vezér egész Táborát, a' Szúltán idegenektől veszen hirt az ütközetről, egy sem megy visszra belőlök; mert ezen Táborban minden öreg valóságos Jantsár vagy Spáhi mellett 10 vagyon olyan, kit az eljövételkor gyűjtettnek-fel, és a' kik csak fegyvert tölteni-is alkalmatlanok. Azt gondollyátok, hogy a' Nagy Vezér; Lásci, Laudon, vagy Hadik? — meg-tsalattattok — hiszem ez most bútt-ki a' Diványból, hogy el-indult, és minden hadi-tudományát csak abban a' 3 tzipra Sátorában áll, mellyet eljövetele előtt Konstantzinápolynak 3 szegeleteire kített vala a' népnek nézésére, és a' mellyek 3 mil-

liom Piásterekben kerültenek : maga-is jól tudja a' Nagy Vezér, hogy néki ezen háboruba belé török a' kése, és ugyan ebből való féltében tselekedte a' Divány, hogy azoknak az ő Birodalmában lévő Keresztényeknek, kik fegyvert fognak mellette és hadakoznak, örökös szabadságot és familliáról familiára való Nemességet ígért; azért öltezteti most az ilyeneket olyan hadi-köntösbe, mint a' milyent a' Mahumed fiai viselnek, hogy jobb kedvek és nagyobb bizodalnok legyen — de jól tudják az ő Keresztény Jóbbágyi a' Török módit — a' mit a' Szultán és a' Divány a' Keresztényeknek a' hidnak innettső végén ígért, már a' tulsó végén semmit sem tud felőle — nem hisznek már néki a' Keresztények; azért várják ohajtva a' II-dik Jofef általmá alá való jutásokat; azért fogtanak magok-is fegyvert a' Török ellen. s. t. E' mind jól van Uram! adja Isten a' jót (selel a' Német) de már ezen rosz katona Törökök 2-szer vóltanak Béts alatt, mi pedig soha sem Konstantzinápoly alatt. Az időre és a' környülállásokra kelletik vigyáznunk, mond a' Kereskedő, mist olyanokra, a' mellyek minden dolgoknak meg-határozóji. — Nem vólt akkor a' mi Táborunknak Jofesje — a' mezőn lévő Táborot Bétsből Comendérozták; nem vólt olly erő, hatalom, kenyér, pénz, fegyver, mint most. Az Eugenius Húszárjai a' köppenyegegyen gyurták-meg a' ki-olított lisztet só-nélkül 's ugy süttötenek pogátsát — a' Német gyalogság bostkort kötött a' szükség miatt s. t.; de most a' Jofes Táborra azt sem tudja mi a' szükség. — Midőn ezen Kereskedőknek beszédjeket szinte 2 óráig halgatnok, haza jövének és

A' Német Levelekből ezeket Olvasók:

Károlyvárról Horvát-országból Májusnak 15-dikén írják: hogy a' *Ziróka Rékánál* fekvő táborból, a' *Szluiner* Seregnek Oberstlájdinántja *Báró Bajalits*, minek utánna Károlyvárról gyűjtogató serszámokat vett volna magához, 500 legénnyel estve a' *Plina* folyó vizén által-menvén a' Török földére, *Kis-Kladits* nevű várost, (melly 6 más Török Városok között fekszik) szándékozott felégetni. Erre nézve *Nagy-Kladits*, *Botzrizd*, *Thodorov*, *Peelin*, és *Zattin* nevű Városok között az erdőken éjszakán észre-vétel-nélkül keresztül ment; de a' járatlan utak miatt olyan későn érkezett-meg, hogy míg a' Városnak gyűjtéséhez kezdetek volna, virradni kezdett: már lehetetlen vala a' fel-tett szándékot véghez vinni, hanem *Báró Bajalits* az erdőben tsendesen veszteg maradott 7-órákorig, míg a' Városnak szarvas-marcha tsordáját legelőre ki-hajtották. Ekkor az erdőből ki-rohanván, a' tsordát körül vették és kezdték hajtani; de a' Pásztoroknál fegyver lévén lövöldözni kezdetek, melly lármára meg-indúltak a' Várból-is az ágyugollyóbifok, sőt mindenik Városbéliek ugy fel-lármázodtak, hogy hirtelenséggel a' tsorda hajtókat a' Törökök utól érték, és a' heves tsatában a' marhákat ugy el-szélesztették, hogy 92 darab marhánál és 12 Török főnél többet a' *Szluiner* katonák el-nem hozhattak: magok közül csak 5 esett-el, és így a' Törökséget visszsa-vervén, ezen prédával győzedelmesen visszsa-jöttek. A' Vezér *Hertzeg Liktenstáin* az egész prédát a' katonáknak engedte, a' Tiszteket pedig nagyon meg-ditsérte: név-szerént *Serszits* és *Zattur*, Kapitányok, és fő Hadnagy

Jankovits itt magokat különösen jól viselték. —
 Moldovából egy Ts. és K. katona Tiszt ezt írja
 Lembergbe Májusnak 13. n. „ Imhol a' Sátorom e-
 lőt irok az ágyun Kotzim Vára alatt, a' mellynek
 mindég a' szeme közzé nézhetek, a' mi elöl - járó
 katonáink, a' kik egynéhány 100-an vagynak, a' kö-
 falhoz nem mefsze szállottak-meg. A' Seregnek
 egy nagy része bombikkal és Mofarokkal fog után-
 nunk jönni, és mihelyt a' Basának adott gondolko-
 dásra való idő el-telik, az ostromlás-is mingyár el-
 kezdődik. Az oda-való Pattantyusok igen roszszak,
 mert vagy igen fáradt a' gollyóbis, vagy felettünk
 suvölt-el. A' Basának 32 órát engedtek, hogy az
 után vagy adja-fel magát, vagy ha nem tettzik az
 ágyu-gollyóbitisal való laptázást próbálja-meg. Ez
 a' Tiszt ugyan itten azt jövendőli, hogy a' Basa
 az utólsót választja; a' mely bé-is tölt, minthogy
 16 dikán a' mint tudjuk az ostromlás el-kezdődött,
 de hogy az-ólta jobbra vagy balra vált-é a' Kotzi-
 mi tántz, még eddig felölle kevés hallatik. Elég
 az hozzá, hogy az oda való Basát egy meg-engefz-
 telhetetlen ellenségének állitiák a' Spiónok Kóburg
 Hertzegnek, és mindég azzal fenyegetőzik, hogy a'
 maga boszszú állását a' Hertzeg Ur eránt, vér pa-
 takból itatja 's ugy fogja meg - elégíteni — hadd
 ázzék — a' fogolj Törökök-is az oda - való Basa
 győzedelmét ugy várják, mint a' szabadító angyait;
 azonban a' miéinknek győzedelmi reménység buzog
 szivekben. — Egy helységben valahol a' Tóth-or-
 szági határ - szélen 4. Kompania öreg beteges kato-
 nák feküdtek őrizeten, hát egyfzer hire kerekedik,
 hogy 3000 Török oda útban vagyon. Mit tudtak egye-
 bet tsinálni, hanem hogy ök-is meg-mutafsák, hogy
 ben-

bennek a' vitézi vér, ha mingyárt nem |jól vér-is az
erekben, azt végezék, hogy a' Májor a' Komendán-
fok pórt vegyen nékik, a' ki egy szivet ható be-
szédet tartván hozzájok, mindeniknek 40 töltést ad.
Ki álnak az öreg erötelenek, vagy-is ő benne a'
szédelgő, görbe, vért köpő betegségek és a' fél ha-
lál, 's egy három óráig tartott eleven hartzban 4-
szer verék visszra a' Törököt, végre pedig meg-is
szalasztották. Ő Felsége ezt meg-halván, igen meg
illetődött ezeknek az őszibe tsavarodott Vitézeknek
erős magok vifeleteken, és hóltok napjáig minde-
niknek all-Tiszti Söldot adott, — és éppen talán
az ilyen *Márs* oskoláiban hajokat el-húllatott meg-
élemedett Legények' példája vitte arra ő Felségét,
hogy egy olyan katona rendet állittson-fel, a' mely-
nek a' tzimere egy olyan ezüst pénz legyen, a' mel-
lyen az ő Felsége tulajdon képe lészzen, és tsak a-
zoknak a' magokat derekaszon viselt Köz-katonák-
nak adják, a' kik még tsak a' Káplár páltzás ura-
ságról sem tudnak gondolkozni; ezt a' képet egy
kék pántlikán fogja a' reá érdemes a' mejjén vi-
felni. — Pünkösöd első és második napján valami
38 - ezer ágyu-lövésnél többet löttek a' Törökök a'
Pántsovánál épült uj töltésre, de kevés haszonnal,
mert 100 lépéssel vagy elébb vagy hátrább esett-le
a' gollyóbis, és tsak egy embert találta-meg, a' kit
ketté-is szakasztott; ugy azon a' napon a' mi sza-
bad katonáink, több mint 200 igás-lovakat, ugyan
annyi Bivaljt, és valami 3-ezer juhokat a' Törökök-
től el-vettek, és Pántsovába bé-vitték; sőt ekkor
amaz esmeretes szabad Vezér Kotsa előre azt mer-
te izenni, hogy még nagyobb prédának készittsenek
helyet. Ebből látni való hogy a' háborukban az

Innepeket tsak fog - hegyen szokás meg-ülni. — —
 Egynéhány ezer Török Lovas a' Nagy Vezér feregéből már Belgrádhoz el-érkezett, de még a' többi Sereg nem érkezhetik olyan hamar, minthogy még jó rendbe fints, azonban a' Nagy Vezérnek is eltsapatták a' Politikusok a' hasát, 's már most beteg a' táboránál.

Az Aprilisnek 8 dikán költ Konstantzinápolyi Levelek kevélyek és ditsekedéssel tellyesek. Ditsérik a' *Bosniai* Törököt, kik Mártz. 10 dikén 2000 pár Keresztény fuleket küldettenek vala - bé a' Diványnak Dubitza környékéről, mellyeket Konstantzinápolyban nagy öröm és ágyu - szók között vévén a' Népnek nézésére ki tettenek vala. — A' mi hadi Tisztjeink jobban tudhatták, mint mi, hány lehetet ezek közzül Török - ful. — Különös hadi ősztonnye ez a' Töröknek, mely - szerént 1. köz-embernek fejétől 1. aranyat; Tisztnek fejétől 2-tött és Stab-tisztnek fejétől 10. arannyat ad a' maga katonáinak. E' tölle rész - szerént azért rendeltetett, hogy ez által a' maga Népet a' vak viadatra fel-indittsa, rész - szerént pedig, hogy ezeknek Konstantzinápolyban való mutogatása a' Népet a' pártütéstől, melytől itt a' Tsászár szüntelen való félelemben vagyon, zabolán tartsa, és jó kedvet tsináljon nekik; sőt nem annyira a' hadakozásra való ősztonért tselekeszi ezt; mert azért minden Török 100 szüz Feleséget és *Mahumeddel* való vendegeskedést reményl azon-kivül-is a' más Világon; (hol a' hasnak hire fints) hanem azért; mert már meg-történt, hogy a' tsatának el-vesztésével a' Konstantzinápolyi vad - nép a' Szúltánra ütven életét-is el-vesztette; és *Mahumednek-is* kevés *Credituma*

lenne, ha a' Keresztény fülek ide nem vitetnének. A' Szultán és a' Divány jól tudják azt, hogy biz' a' Keresztény-fülek és orrok nem örömöst engedik magokat 2 ezereként a' tarisznyába pakoltatni; de hogy a' Népet a' vad vélekedés és indulat zaboláján tarthassák, minden Basának, nevezetesen a' fzeleken, olyan titkos rendelések vagyon a' Szultántól, hogy a' Keresztény orrok és fülek közé Török orrokat és füleket-is annyit elegyittsenek, edgy kis jó móddal, a' mennyit csak lehet, hogy az orral és fülel tölt 'Sákoknak tellyes voltak a' népnek annál több tüzet és örömet adjon; mert mivel a' Törökök is az orrokon és füleken csak ugy vagynak környül-metélve, mind a' Keresztények, ki esmeri a' keferü gombát a' keferü gombától megkülömböztetni. A' Basáknak és fő-igazgatóknak azért különös embereik vagynak, kik alattomban minden-féle orrat öszve-gyűjtenek, és ezek olyan forma hivatalú emberek nállók, mint nállunk a' nagy Városokban a' Kutya-ütök, és ezek a' magok betegjeiknek-is alig várhatják halálokat, már vágják az orrokat és füleket, és minden keresztelés nélkül Keresztény fül-hellyet teszik a' tarisznyába. Néznek a' fülnek szépségire-is; mert a' mellyek fejérek, azok mind nagy Tisztek' füle képiben paszéroznak; a' nagy, vagy kitsiny orra nem vigyáznak; mert azt tudják, hogy valamint Mátyás Királynak, ugy Mátyás kovátsnak-is szabad viselni. Ezen orr szüret éppen most vagyon Belgrád és Bosnia körül, és ha a' háboru után meghóit Törököknek 'Sirjaikat fel-ásnok, orrot és fület egynél sem találánánk. — Minthogy ezen Orr és fül gyűjtők minden fülel Konstantzinápolyba nem szaladhatnak; ezek-

zeknek azon Tartomány' anya Várofsában *Depositoriumok* vagyon, és ha fokra gyűl, ugy kuldik Konftántzinápolyba. Ezen ful 's orr metelőknék illyenkor olyan hatalmok vagyon, hogy a' febes katonák' Ispotályában már ki-fent kéfvel állanak a' haldokló felett, ki fzeivel látja, hogy alig megyen a' lélek-ki belőlle; már az orra és fule még melegibe el-metfzetik. Az illyen orr és ful metfzők fokszor ketten 3-mön-is öfzve-találkoznak az Ispotályban és a' vonaglónak az orrát ugy kotyave-tyelik. — Midőn a' Török Nagy Vezér a' Tábo-rozásra el-indúlt, a' Frantzia Követ Gróf *Choseubis* jelen vólt, és a' Nagy Vezértől igr szóllittatott: kedves atyám fia! melly edgy Török első Minister-től leg-nagyobb tisztelet szokott lenni. El-tsudálko-zott a' Frantzia Követ ezen Tábornak szépségén, hól 60-ezer ifak olyanok találtatnak, kik Euro-pában akármelly *Gárdába* vagy *Gránátéros Sereg-be* bé-illenének; de mint gyakarlotlanak többnyire a' fegyverkezésben. Az egész fegyvert fogott Tö-rökséget, a' Tatárokon kívül, 400 ezerre vetik, és most megint uj katona-fzedés vagyon a' Török Birodalmokban.

A' Zemlini tudósítások ezek: A' múlt hónap-nak 25-dikére viradolog éjjeli 12 órakor tűz támo-da Zemlinben, mely minek-előtte ki-óltattathatott volna 10. házakot fűté és hammúvá teve. A' F. Tsáfzár és a' fő Hertzeg magok-is leg-ottan jelen valának ezen tűznél, és a' magok jelenlétekkel nagy segítségül valának az óltásban. Ezek között a' meg-gyűlott házak között egyben egynéhány hordó puska-por-is vala; de a' mellyet a' Gránátérosok szerentséfen ki-hozának előbb, hogy sem meg-gyűl-ha-

hatott vólua , mellyért ő Felségétől bőven megajándékozttatának. Ezen tűz 3 egész óráig tartott ; melly idő alatt Belgrádból 2 ágyu - lövések hallottottanak ; de semmi egyéb mozgás itten nem tapasztaltatott. 26-dikától fogva 28-dikig gyakran ágyuztanak a' Belgrádiak hól Zemlinre , hól az őrizeten lévőkre , hól a' Sántzra ; de majd minden veszedelem nélkül. — Az innen vett bizoyos tudósítáfok-szerént a' Belgrádban lévő Keresztényeknek forfok keferves szempillantáfok közé szorittatott ; mellyre ez alább irt történet adott alkalmatofságot : Már régtől fogva suttogják a' Törökök , hogy a' Belgrádi Keresztények közzül bizonyoson kellettik egy Kémnek lenni , ki a' Gyauroknak (ily hívják a' Törökök a' Keresztényeket , melly annyit tézzen Eretnek) minden titkot bé-súg ; minthogy minden titkainkot jól-tudják ; azért kemény valátáshoz kezdének ; 's leg-előbb is egynéhány Mészárosokat vonának ráhára ; kikeről tapasztalták vala , hogy már egynéhány napoktól fogva jelen nem valának. Ezek azt felelték , hogy nékik a' magok tsordájokat ottan ottan meg-kellették ezen veszedelmes időben tekinteni ; azért ekkor el-botsáttatának. Midőn egynéhány napok múlva megint némely Keresztény Mészárosoknak jelen nem létek tapasztaltának , némely Törökök a' Tsordához menének , hól tsak a' Pásztort találván , ezt fogva bé-hozák Belgrádba és Török (*inquisitio*) vallatás alá veték. E' szegény egy előbbször semmit sem akar vala vallani a' Mészárosokról ; de midőn látná , hogy elevenen való fel-nyárfoláfsal fenyegetik , ha meg-nem vallaná a' dolgot , ha meg-vallaná pedig jutalmat adnának ; meg-valja , hogy a' Mészárosok Frájpártisták vólnának ; kik gyakran Leveleket visz-

nek

nek *Boliefzébe*. A' Törököknek nem vala szükségek több *inquisitiora*, hanem a' Nép leg-ottan fel-támodván, minden Keresztényeket minden személy vállogatás nélkül öszve akarnak vala aprítottani. A' Basza ezt meg-nem engedte, hanem minden Keresztényeket fogságba vitetett; de tsak ugyan a' vad Törökségnek első fel-lázdadása fokaknak élet-ket vesztette. Azt veti utánna ezen tudósításnak az író, hogy ha valami változtatás volna-is ezen történetben, tsak ugyan az tsalhatatlan, hogy minden Belgrádi nevezetesebb Keresztények a' magok Püspökökkel edgyütt kemény fogságban vagynak.

A' *Bánátusi Levelek által igy tudósítottunk*, Azon a' 10-ezer fegyveres Törökön kívül; kik a' Nagy Vezér Táborából egy Baszának vezérsége alatt Belgrádba meg-érkeztenek, jött meg a' m. h. 28-dikán 5000 Törökség ugyan ezen Táborból, kik rész-szerént *Uj-Orsovába*, rész-szerént *Klaudovába* és *Csernetzbe* szállottanak bé. Midőn ezt Generál-májor *B. Papilla Ur Suppanekben* meg-hallotta volna, leg-ottan *Méhádiába* az Igazgató fő Vezér' *G. Vartenslében* Urhoz ment; és a' hirt meg-vivén, ez leg-ottan edgy *Adjutántot* küldé ő Felségéhez *Zemlinbe* levelekkel, melynek foglalatajáról még eddig semmit sem tudunk. *Vidinhez-is* fok *Asiai* Sergeket mondotnak már meg-érkezteknek lenni, és a' mint észre lehet venni, a' Nagy Vezér egész ereivel ezen a' részen köszönt-bé. — Temesvárt a' Váran és annak Sántzain éjjel nappal dolgoznak, és szüntelen alkalmaztatják azokra az ágyukat, noha már mint egy 80 ágyuk, mind 24 fontos gollyó-bisnak azokra fel-alkalmaztattanak; de mindeneftől 300-at fognak ennek óltalmozására ki-állítani.

A' Bétsi Hadi-tanátshoz tett, és az által kiadattatott bizonyos tudósítások ezek: (***) A' Lovas Seregnek fő Vezére Hertzeg Liktenstáin által a' múlt h. 24-dikén tett tudósítása-szerént, a' Dubitza mellett lévő ellenséges Sergek minden napon fok százanként küldetnek-ki, hól jobb kézre Dubitza felől, hól Bakrinnoi és Szlobinia felé portázni; kik az estvéli vizsza hívó ágyu-lövésre mind a' Táborhoz szoktanak vizsza-térni; mellyet az ellenkező rész is hasonlóképpen tselekedvén, ottan ottan apró tsaták támadnak, mellyekben a' Törökök mindenkor veszedelmekkel szoktanak vizsza-verettetni. — A' Bánátusból a' múlt h. 28 dikán bé-küldött Tábori tudósítások-szerént, midön a' Szemendriában fekvő Török Sergeknek hirül jöve, hogy a' Belgrádiaknak a' Nagy Vezértől küldetett segítségék, eleségek és hadi-erők érkező félben már nem megszívólnának, örömköben csak nem magokan kívül ragadtatván, már ki-utéseket tesznek vala a' miéink ellen egészen a' Duna partyáig. Az illyetén prédára ki-repült lovas Törökök közzül mint egy 40-zig valót a' m. h. 27 dikén meg-szemlélvén a' mi Szabad-sereg-béli katonáink, azokra oly keményen rá-utének, hogy csak 5 mentheté-meg életét szaladással, a' többit mind le-apriták, edgyet pedig életben fogságba hozának; 6 lovakkal, fok Török fegyverekkel s. t. vizsza-térének. — Az Oláh országból jött bizonyos tudósítások-szerént a' Nagy Vezér Sofiából 80-ezerezet magával Vidin-felé vette úttyát, a' hová már előre nagy számú Serget küldött; mivel a' 10 ezerrel itt lévő Séráskir Balsának Kládova mellé kellett menni; kinek Kládovába való meg-érkezésével, a' Kládovai Némis Basa

2000 néppel Oláh-országba az ugy nevezett *Szeverin*-mezőn lévő Táborhoz indul. — *Csernetzbe* 1400, *Krájovába* pedig 3000 főből álló Törökség érkezett bé. — *Sofiából* a' *Rumeliai* Basa 30-ezered-magával *Nissán* keresztül *Belgrád* felé utoz; mely *Sergek* helyébe *Sofiába* *Drinápolyi* *Sergek* mentenek. — A' nagy *Aga* a' *Kaputsi* Basával olly kemény parantsolattal küldettettek *Kládovához*, hogy ott a' vizen török szakad egy hidat tsináltasfanak; mellynek tsinálásában a' *Krájovai* és *Csernetzi* Kerületek éjjel nappal foglalatoskodnak. Azt erősítik, hogy a' Nagy Vezér *Vidinbe* és ha a' hid el-készül bizonyoson *Kládovába* fog bé-szállani; kinek Táborában a' nevezetesebb Basák mind jelen vagynak, sőt még a' *Beglerbéég*-is. — A' *Bukovinából* *Hertzeg Kóburgtól* a' m. h. 30-dikán érkezett tudósítás-szerént, az ezen fő Vezér alatt lévő *Sergek* még mind egy helyben vagynak, és a' *Khoztimiak* az éhség és félelem között az útból jelentett tsata után *matzanni* sem mérnek. — Ama napkelettől fogva északig hadi viselt dolgairól esmeretes fő igazgató *Orosz* Nagy Vezér *Románzov*; ki 40-ezer *Oroszszal* a' Török Nagy Vezért a' fellyebb lévő háboruban 180-ezered magával rész-szerént le-vágta, rész-szerént el-fogta vala, sőt a' *Békefséget*-is a' Nagy Vezérrel a' maga *Batalionkaréjába* erővel *subscribáltatta* vala — és a' kinek neve hallásától most-is leli a' hideg a' Törököt — azt írta *Hertzeg Kóburgnak*, hogy csak a' helyében maradjon; mert ő minden órán a' maga egész Táborával a' *Dnizter* mellett meg-indulván, a' maga Táborából egy egész *Brigadát* az ő Táborához rendelt; mellynek meg-érkezésével a' fel-tett tzel-

hoz jobb móddal kezdhefsenek, és a' körül belől lévő ellenségnek nagyobb zabolát vethefsenek szájába — sőt Orosz Tsászári Generálmáyor G. *Malliné* Ur tudósítáfa-szerént, ezen Orosz Vezér Ur 4 Batáliomot a' *Sibériai Gránátérosok* közzül, 4 ágyukat és 200 Kozákokat el-indított *Okopi* mellől, hogy a' *H. Kóburg* Táborával edgyesüljenek. — Ezen Tábornál a' magát olly vitézül és szerentsésen vifelt *Erdödi Lovas Magyar Sergének Obastere Fábri* Ur ő Felsége által Generálmájorra tétetett, ugyan ezen *Gallitziai* Tábornál. — A' Generálmáyor G. *D'Alton* által tétetett tudósítás-szerént, a' m. h. 29-dikén a' *Serviai Szabad Seregnék* a' Száva vize jobb-felől való partya mellett lévő Vezére Májor *Mihálovits*, fő Vajda *Pétrovits* alatt bizonyos számú Serget küldé ki rész szerént a' *Belgrád* körül lévő ellenségnek meg szemlélésére, rész szerént a' *Belgrád* mellett ujjonan épült töltéseken lévő ágyuknak vagy el-vételére, vagy el-rontásokra; vagy ha ezt a' nagy őrizetnek miatta tellyefséggel nem tselekedhetnék, leg-alább a' *Belgrádi Basának* lovait és Őszvéreit, mellyek ott nem meszfze őriztetnek hoznák-el. Minthogy ezen Sereg a' nagy *Török* őrizet miatt az első parantsolatot véghez nem vihette; azért a' *Basa* Tábori lovaira és őszvérjeire ütének, mellyek közzül 40 őszvért és 31 lovat fel-füzvén, ezt mint egy 300 gyalog és lovas *Törökökből* álló őrizet észre-vévén, ezek ellen olly formán helyheztették magokat, hogy 4 felől egyfzersmind ütötenek ráájok, hogy 70 *Törökököt* az első ráütéssel mingyárt le-löttének és vágtnak, 2 *Keresztényt* és 2 *Törököt* el-fogtnak, a' többi pedig *Belgrád* felé visszafszaladott. Midőn vennék észre, hogy a' *Várból* számos ellenség jöne utánnak, ezek-

ezek-is el-szaladának ; de az után tsak ugyan mint egy 90 főből álló Törökség elejekbe álván, ezekből-is 20-at le-appritának, és a' prédával szerentséfen visszajövének ; melly magok közt felosztaték. — Az egész 2 Tsászári Kordonnak minden szegeleteiből jött tudósítások bizonyítják, hogy az olly szélesen ki-terjedett 2 Tsászári Kordonnak semmi szegeletében még eddig leg-kisebb veszedelmes nyavallya-is nem uralkodik, melly tsudálkozásra méltó Isteni gondviseles. (***) — *Zagráb. 30. Máj.* „ Itten vagynak a' Dubitzai ostromban megsebesített 2. Generálisok *G. Khún* és *Schlaun* : ez a' mellye alatt lövetett keresztül ugyan ; de már egészfen meg-gyógyult, és a' közelebb múlt hétfon, midőn *Valdek* Hertzeg egész Rég. (mely más képpen ugyan *Draganyos* ; de most a' Napkeleti ellenségre nézve pántzélba és siskaba öltöztetett) itten mustráltatnék, jelen vala, és én szemeimmel láttam. Az első pedig karján és térdje felett 2. halálos sebeket kapván, még eddig bizonytalan ; de jó reménység alatt fekszik. Itten a' mi Táborunk a' mezőben fekszik ; a' Törökök pedig földig leagyuzott Dubitzájok örvényiben hevernek, és nohaszuntelen segittségek nevededik 2 — 3 nap alatt elvállik dolgok. Ezt sietve, máskor többet. —

Elegyes Appróságok.

A' múlt 2 hetekben egymás után 2 izben 2000 mása tüzi-por viteték Buda és Pest között-le a' Dunán a' Táborhoz, és sok más hadi készületek, mellyeknek nints szünések. — Az utolsó pénz levitellel a' Táborhoz 1000 darabb arannyok viteték-le olyanok, mellyek mind 10 aranyat nyomának, és a' mellyek a' K. Tsászárnak különös parantsolatjából verettettek vala.